

Wijziging Vreemdelingencirculaire 2000 (asielbeleid t.a.v. Irak)

Besluit van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie van 13 juli 2004, nummer 2004/44, houdende wijziging van de Vreemdelingen-circulaire 2000

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, Gelet op de Vreemdelingenwet 2000 (Staatsblad 2000, 495), het Vreemdelingenbesluit 2000 (Staatsblad 2000, 497) en het Voorschrift Vreemdelingen 2000 (Staatscourant 2001, nr. 10);

Besluit:

Artikel I

Hoofdstuk C8/Irak Vreemdelingen-circulaire 2000 komt als volgt te luiden:

'Het asielbeleid ten aanzien van Irak

1. Datum

Deze versie van dit hoofdstuk is vastgesteld op 13 juli 2004.

2. Achtergrond

Op 3 juni 2004 heeft de Minister van Buitenlandse Zaken een ambtsbericht uitgebracht over de situatie in Irak (kenmerk DPV/AM-848661). Dit ambtsbericht is vrijgegeven op 29 juni 2004.

Naar aanleiding hiervan is besloten tot een beleidswijziging ten aanzien van personen van Iraakse nationaliteit. Deze beleidswijziging is neergelegd in een brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 29 juni 2004.

Dit hoofdstuk bevat de uitvoeringsconsequenties van het vastgestelde beleid.

3. Overgangsbeleid

Het beleid zoals weergegeven in het gelijknamige hoofdstuk van 27 januari 2004 komt te vervallen met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze versie van het hoofdstuk.

4. Algemene situatie in Irak

Met Centraal-Irak wordt bedoeld het deel van de Republiek Irak dat tot 28 juni 2004 onder het bestuur en effectieve controle stond van de Coalition Provisional Authority (CPA). Op 28 juni 2004 is de bestuursmacht overgedragen aan de nieuwe Iraakse interimregering. Tot Centraal-Irak behoren het midden en zuiden van Irak met uitsluiting van Noord-Irak. Met Noord-Irak wordt bedoeld het deel van de Republiek Irak dat thans onder de effectieve controle staat van de Koerdische partijen Koerdistaanse Democratische Partij (KDP) en Patriottische Unie van Koerdistan (PUK) in het noorden van het land. Daarmee is de scheidslijn tussen Noord- en Centraal-Irak niet gewijzigd ten opzichte van de scheidslijn zoals voor de toepassing van het asielbeleid werd gehanteerd vóór de militaire interventie.

14.1 Centraal-Irak

De Coalition Provisional Authority (CPA), geleid door de Verenigde Staten, heeft op 28 juni 2004 de bestuursmacht overgedragen aan de op 1 juni jl. reeds aangetreden Iraakse interimregering. Met de hervormingen op het gebied van de staatsinrichting ten behoeve van deze bestuursoverdracht is reeds veel bereikt.

Tijdens de verslagperiode was sprake van een achteruitgang van de veiligheidssituatie in het gehele land. Wel dient hierbij opgemerkt te worden dat er per regio aanzienlijke verschillen bestonden wat het aantal incidenten, de frequentie en de ernst van het geweld betreft. Terwijl gewelddadigheden zich voorheen concentreerden in het midden van Irak was in de verslagperiode ook in bepaalde plaatsen in het noorden en zuiden sprake van aanslagen.

De veiligheidssituatie in het gebied dat beleidsmatig wordt opgevat als Centraal-Irak wordt getekend door een instabiliteit in de vorm van bom- en moordaanslagen, militaire acties en vuurgevechten, kleine onlusten en

criminaliteit. Dit maakt ordehandhaving moeilijk en de wederopbouw wordt er door gehinderd. Een nieuwe ontwikkeling was het sjiitisch verzet dat zich sinds april dit jaar in verschillende steden in Centraal-Irak deed gelden.

4.2 Noord-Irak

Met betrekking tot de situatie in de gebieden onder de 'Kurdistan Regional Government' (KRG), beleidsmatig opgevat als Noord-Irak, kan worden gesteld dat in de bestuursstructuur op operationeel niveau weinig veranderd is sinds de val van Saddam Hoessein. Het KRG-bestuur van de KDP en de PUK functioneerde op gelijke wijze als voor de militaire interventie, zij het formeel onder de bevoegdheid van de CPA. Sinds 28 juni 2004 ligt de bestuursmacht van Irak in handen van de nieuwe interimregering. De tijdelijke grondwet – die de basis biedt voor het Iraakse interimbestuur en van kracht is vanaf 28 juni 2004 tot een permanente grondwet is opgesteld – erkent de KRG als officiële regering over het gebied dat voorafgaand aan de militaire interventie reeds onder het bestuur van de KRG viel. In de bestuursstructuur van Noord-Irak is er dus op operationeel niveau weinig veranderd, zij het dat de KDP en de PUK formeel onder de bevoegdheid werken van de CPA. Opvallend is de relatief veilige en stabiele situatie in Noord-Irak.

Bepaling van de afkomst

Bij de behandeling van individuele asielaanvragen geldt dat vreemdelingen geboren in Noord-Irak worden aangemerkt als zijnde afkomstig uit Noord-Irak. De in Nederland geboren kinderen van ouders die afkomstig zijn uit Noord-Irak, worden eveneens aangemerkt als zijnde afkomstig uit Noord-Irak. De overige vreemdelingen van Iraakse nationaliteit worden aangemerkt als afkomstig uit Centraal-Irak. Daarbij geldt voorts dat wanneer één der gezinsleden geboren is in Centraal-Irak, alle gezinsleden worden aange-

merkt als afkomstig uit Centraal-Irak. Wel dient de gezinsband reeds voor de komst naar Nederland te hebben bestaan.

5. Groepen van personen die verhoogde aandacht vragen

5.1 Intellectuelen en journalisten uit Noord-Irak die zich onafhankelijk opstellen en kritiek uitoefenen op de PUK en KDP

Sinds het militair ingrijpen is ook in de KRG-gebieden sprake van verbetering wat vrijheid van meningsuiting en persvrijheid betreft. Er zijn blijkens het algemeen ambtsbericht uit de verslagperiode geen berichten bekend over openbare negatieve uitspraken over de IGC, CPA, KDP, PUK, provinciale of lokale raad die tot strafrechterlijke vervolging hebben geleid, dan wel specifieke maatregelen van de kant van de autoriteiten tot gevolg hebben gehad. Voorts is bekend dat in principe leden van beide partijen op elkaars grondgebied politieke activiteiten ondernemen en dat de PUK en de KDP kantoren hebben in het hele KRG-gebied. Het kan echter nog immer niet worden uitgesloten dat er een grens is aan hetgeen in de openbaarheid gebracht kan worden.

Intellectuelen en journalisten uit Noord-Irak, die zich onafhankelijk opstellen en kritiek uitoefenen op PUK en KDP en aannemelijk maken dat zij om die reden te vreezen hebben, kunnen op grond van artikel 29, eerste lid, onder a, Vreemdelingenwet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning. Enkel een onafhankelijke houding innemen is onvoldoende. Er bestaat immers in Noord-Irak een veelheid aan politieke partijen, die tevens de gelegenheid hebben zich te uiten in eigen media.

5.2 Personen die vervolging vreezen van het 'oude' regime

De val van het regime onder Saddam Hoessein heeft geleid tot een geheel nieuwe machtsstructuur en machtsverdeling. Personen die Irak hebben verlaten omdat zij vervolging vreesden van de zijde van het 'oude' regime zullen op grond van de regimewijziging dan ook niet langer bescherming behoeven tegen dit regime. Wanneer de aangedragen problemen beperkt zijn tot vrees voor het 'oude' regime zullen deze personen

dan ook niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiel op grond van artikel 29, eerste lid, onder a of b, Vreemdelingenwet.

5.3 Vrouwen die stellen te vreezen voor eerwraak

Vrouwen die aannemelijk hebben gemaakt gegronde vrees te hebben voor eerwraak en die geen afdoende bescherming van de autoriteiten kunnen inroepen, komen, behoudens contra-indicaties, in aanmerking voor een verblijfsvergunning asiel op grond van artikel 29, eerste lid, onder b, Vreemdelingenwet.

5.4 Personen die stellen te vreezen voor intertribale problemen

Personen die stellen te vreezen voor bloedwraak of vergelijkbare intertribale problemen van een andere familie, clan of stam, worden geacht bescherming te kunnen krijgen binnen de eigen familie, clan of stam. In Noord-Irak kunnen de KDP en de PUK tevens bescherming bieden en bemiddelen bij het conflict. Indien betrokkene aannemelijk heeft gemaakt geen bescherming te kunnen krijgen, kan op grond van artikel 29, eerste lid, onder b, Vreemdelingenwet een verblijfsvergunning asiel worden verleend.

5.5 Personen uit Centraal-Irak die zichtbaar voor of met de CPA werken

Personen uit Centraal-Irak die zichtbaar voor of met de CPA werken lopen een verhoogd risico op mensenrechtenschendingen. Hierbij valt onder meer te denken aan Iraakse civiele CPA-medewerkers, Iraakse tolken, of Iraakezen die op andere wijze voor de CPA, internationale organisaties en bedrijven in Irak werken, alsook Iraakse journalisten en personen die voor hen werken.

Indien betrokkene aannemelijk heeft gemaakt vanwege werkzaamheden voor de CPA een gegronde vrees voor te hebben, kan op grond van artikel 29, eerste lid, onder a, Vreemdelingenwet een verblijfsvergunning asiel worden verleend.

5.6 Schenders van mensenrechten

Bijzondere aandacht dient geschonken te worden aan personen die zich schuldig hebben gemaakt aan misdrijven als bedoeld in artikel 1F Vluchtelingenverdrag. Hierbij moet in eerste instantie gedacht worden aan

leden van de voormalige Iraakse inlichtingen- en veiligheidsdiensten, hogergeplaatste personen in het voormalige Iraakse militaire apparaat, waaronder de gewone strijdkrachten, de Republikeinse Garde, de Fedayeen Saddam en de zogenoemde 'Jash' (Koerdische militie, destijds gelieerd aan Saddam Hoessein; ook wel National Defence Battalions/Lichte Brigade/Fursan) alsmede de Koerdische veiligheidsdiensten en het militaire apparaat waaronder de Asayish (het Algemene Veiligheidsdirectoraat), de KDP- en PUK veiligheidsdiensten Rekkhistini Taybeti, respectievelijk Dezgay Zanyari. Tevens dient aandacht te worden besteed aan personen die gewerkt hebben in of voor de militaire industrie ten tijde van het voormalige regime en daarbij (in)direct betrokken zijn geweest bij mensenrechtenschendingen (in het bijzonder indien zij in verband kunnen worden gebracht met de productie of het gebruik van nucleaire, biologische of chemische wapens). Daarnaast kan ook gedacht worden aan peshmerga's, militairen, voormalige Baath-functionarissen en hogere Baath-leden, personen die in het kader van de sjiiitische opstand van 1991 mensenrechtenschendingen hebben gepleegd, lijfwachten en politiefunctionarissen, indien in het dossier aanknopingspunten te vinden zijn (verantwoordelijkheid) voor misdrijven als bedoeld in artikel 1F Vluchtelingenverdrag.

Bij het horen van personen die bovengenoemde functies of posities hebben bekleed, dient doorgevraagd te worden over de functie, de activiteiten en mogelijke betrokkenheid bij mensenrechtenschendingen.

Indien er aanwijzingen zijn dat artikel 1F Vluchtelingenverdrag van toepassing is, dient conform C3/10.14 contact te worden opgenomen met de unit 1F te Schiphol.

6. Bijzondere aandachtspunten

In deze paragraaf wordt ingegaan op meer algemene omstandigheden die van belang (kunnen) zijn bij de beoordeling of de asielzoeker in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asiel.

6.1 Categoriele bescherming

Asielzoekers afkomstig uit Centraal-

Irak komen, behoudens contra-indicaties, op grond van artikel 29, eerste lid, onder d, Vreemdelingenwet in aanmerking voor een verblijfsvergunning asiël (zie paragraaf C1/4.5). Het beleid van categoriale bescherming terzake asielzoekers afkomstig uit Centraal-Irak geldt sinds 25 november 2002.

6.2 *Besluitmoratorium*

Ten aanzien van asielzoekers uit Irak geldt niet langer een besluit in de zin van artikel 43 Vreemdelingenwet.

6.3 *Besluitmoratorium en ingangsdatum verblijfsvergunning*

De verlenging van de wettelijke beslistermijn op grond van het inmiddels verstreken besluitmoratorium heeft tot gevolg dat, indien de verblijfsvergunning asiël wordt verleend, dit altijd geschiedt met een ingangsdatum die ligt na de datum waarop de aanvraag is ontvangen.

Blijkens artikel 44, derde lid van de Vreemdelingenwet wordt de verblijfsvergunning asiël in deze gevallen verleend met ingang van de datum waarop wordt ingewilligd, maar uiterlijk met een ingangsdatum van één jaar na de datum waarop de aanvraag is ontvangen.

Indien echter een verblijfsvergunning wordt verleend op grond van het beleid van categoriale bescherming voor personen afkomstig uit Centraal-Irak, wordt de vergunning nimmer verleend met een ingangsdatum eerder dan de ingangsdatum van dat beleid (25 november 2002).

6.4 *Veilig land van herkomst*

Irak wordt niet beschouwd als een veilig land van herkomst.

6.5 *Veilig derde land / land van eerder verblijf*

Irak wordt niet beschouwd als een veilig derde land.

6.6 *Vlucht- en/of vestigingsalternatief*

Gezien de algehele situatie in Irak wordt geen vlucht- of vestigingsalternatief in Noord-Irak tegengeworpen aan personen die in Centraal-Irak een gegronde vrees voor vervolging of behandeling in strijd met artikel 3 EVRM hebben.

Aan personen die vanwege kritiek op de PUK een gegronde vrees hebben voor problemen van de PUK, kan in beginsel een vlucht- of vesti-

gingsalternatief worden tegengeworpen in het KDP-gebied. Dit geldt omgekeerd eveneens voor personen die de KDP vrezen vanwege kritiek die is gericht op de KDP.

6.7 *Traumatabeleid*

Het algemene beleid, zoals weergegeven in paragraaf C1/4.4 is van toepassing.

6.8 *Opvangmogelijkheden minderjarigen en bijzonderheden met betrekking tot het beleid inzake alleenstaande minderjarige vreemdelingen*

Ten aanzien van alleenstaande minderjarige vreemdelingen uit Irak kan niet op voorhand worden geconcludeerd dat adequate opvang aanwezig is. De aanwezigheid van adequate opvang dient per individueel geval te worden vastgesteld. Het algemene beleid is van toepassing. Bij de feitelijke terugkeer moet de toegang tot een concrete opvangplaats geregeld zijn, tenzij betrokkene zich zelfstandig kan handhaven.

6.9 *Driejarenbeleid*

Het algemene beleid, zoals weergegeven in C2/9, is van toepassing.

6.10 *Artikel 1F Vluchtelingenverdrag*

Het gestelde in C1/5/13.3 is van toepassing. In paragraaf 5.6 van dit hoofdstuk is aangegeven ten aanzien van welke groepen sprake zou kunnen zijn van de bedoelde gedragingen.

6.11 *Iraakse Fayli-Koerden en Irakezen van Iraanse afkomst die in de jaren '70 of '80 naar Iran zijn gedeporteerd*

Deze paragraaf ziet specifiek op Iraakse Fayli-Koerden en Irakezen van Iraanse afkomst die in de jaren '70 of '80 naar Iran zijn gedeporteerd vanuit Irak en in Iran hebben verbleven. De nieuwe concept-nationaliteitswet bevat voorwaarden om de nationaliteitsrechten van Fayli-Koerden te laten herleven. Ook is in de tijdelijke grondwet een aantal aspecten van deze conceptversie opgenomen. Welke procedures Fayli-Koerden dienen te doorlopen om daadwerkelijk over de Iraakse nationaliteit te kunnen beschikken, is nog niet bekend. De decreten van de Revolutionaire Commandoraad (onder meer decreet 666 van 1980), die de ontneming van het Iraakse staatsburgerschap betroffen, zijn komen te vervallen.

6.11.1 *Nationaliteit*

Allereerst dient vastgesteld te worden of de asielzoeker staatloos is, of dat hij (de facto) de Iraakse of Iraanse nationaliteit heeft dan wel daarvoor (de jure) in aanmerking komt op grond van de nationale wetgeving. Hierbij zullen de verklaringen van de vreemdeling en eventueel overgelegde documenten de basis moeten zijn voor de vaststelling van de nationaliteit.

Iraakse nationaliteit

Voor de toetsing aan het Vluchtelingenverdrag (en de overige gronden van artikel 29 Vreemdelingenwet) is niet alleen van belang of betrokkene de facto de Iraakse nationaliteit bezit, maar tevens of betrokkene de jure de Iraakse nationaliteit bezit. Fayli-Koerden die afkomstig waren uit Irak en gedeporteerd zijn naar Iran is bij de deportaties de facto de Iraakse nationaliteit ontnomen. Slechts wanneer betrokkene zelf stelt dat de Iraakse nationaliteit hem niet is ontnomen (en wellicht nog in het bezit is van een Iraakse nationaliteitsbewijs of paspoort) kan in redelijkheid worden aangenomen dat hij de Iraakse nationaliteit (nog) heeft.

Vervolgens moet bij de personen aan wie de Iraakse nationaliteit de facto is ontnomen, bezien worden of zij de jure de Iraakse nationaliteit hebben. Op grond van het voornoemde ambtsbericht kan worden geconcludeerd dat dit niet het geval is. Hiervoor zijn twee redenen te noemen:

Ten eerste bevatte de 'Wet betreffende de nationaliteit van Irak' (wet nr. 43 van 1963, laatstelijk gewijzigd bij wet nr. 131 van 7 december 1972) de bepaling dat het Iraaks staatsburgerschap kan worden ontnomen aan iedere genaturaliseerde burger indien deze de veiligheid van de staat in gevaar brengt of zich ten dienste stelt van vreemde mogendheden (artikel 19 en 20). Resolutie nummer 666, aangenomen door de Revolutionaire Commandoraad (RCC) op 7 mei 1980, gaat nog verder dan de nationaliteitswet van 1963 en voorziet in de mogelijkheid om een eerder door naturalisatie verkregen Iraaks staatsburgerschap te ontnemen aan een ieder die 'niet loyaal is aan de staat en haar principes'. Aangezien het ambtsbericht stelt dat

de Fayli-Koerden werden gezien als 'vijandige elementen van het staatsbestel', bij de deportaties over het algemeen (overigens met een grote mate van willekeur) de nationaliteitsdocumenten werden ingenomen en de autoriteiten hen niet langer beschouwden als Iraakse staatsburgers, lijken ze daarmee de jure (namelijk op grond van de nationaliteitswetgeving) niet langer de Iraakse nationaliteit te hebben.

Ten tweede schrijft resolutie nummer 180 van 2 maart 1980, die voor bepaalde groepen de mogelijkheid tot naturalisatie openstelt, voor dat de mogelijkheid om zich te laten naturaliseren tot Iraakes staatsburger voor Iraakse Fayli-Koerden en Irakezen van Iraanse afkomst alleen openstaat indien ze reeds vijftien jaar onafgebroken in Irak hebben geleefd. Resolutie nummer 518 d.d. 5 mei 1980 schrijft voor dat personen van Iraanse afkomst uitgesloten zijn van de mogelijkheid tot naturalisatie die in resolutie nummer 180 is opgenomen. Dit betekent voor de gedeporteerden die daarbij de facto hun Iraakse nationaliteit hebben verloren dat zij ook bij terugkeer op basis van deze regeling niet in aanmerking komen voor het (her)krijgen van de Iraakse nationaliteit. Dit is derhalve een tweede reden om aan te nemen dat deze gedeporteerden de jure niet langer de Iraakse nationaliteit hebben.

Weliswaar heeft de Iraqi Governing Council aangegeven deze groep wederom hun nationaliteit terug te willen geven en dat de decreten van de RCC reeds zijn komen te vervallen, echter regelgeving die aan deze personen de Iraakse nationaliteit teruggeeft dient nog steeds te worden opgesteld.

Wanneer op basis van het bovenstaande wordt aangenomen dat personen niet (langer) de jure de Iraakse nationaliteit hebben, dient ditzelfde aangenomen te worden voor hun kinderen die na de deportaties in Iran zijn geboren.

Iraanse nationaliteit

Vervolgens dient te worden gezien of de vreemdeling de Iraanse nationaliteit heeft. Voor personen die uit Irak zijn gedeporteerd is dat niet snel mogelijk. Wel kan hiervan sprake zijn wanneer het in Iran geboren, meerderjarige kinderen van gedeporteer-

den betreft. Indien betrokkene Iraanse (verblijfs)documenten heeft overgelegd (bijvoorbeeld een zogenoemde 'groene kaart'), kan bij het Bureau Land en Taal van het GC KAO worden nagegaan of deze kunnen worden onderzocht met het oog op het vaststellen van verblijf in Iran en het vaststellen van een eventuele Iraanse nationaliteit.

6.11.2 Beoordeling van de aanvraag

Nadat is vastgesteld of betrokkene staatloos is, dan wel de Iraakse of Iraanse nationaliteit bezit, kan worden beoordeeld aan welk landgebonden asielbeleid dient te worden getoetst. Vervolgens kan worden beoordeeld of betrokkene in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asiel. Op grond van artikel 1(A) Vluchtelingenverdrag dient, met betrekking tot een persoon die staatloos is, te worden gekeken naar de vraag of er vervolging heeft plaatsgevonden in het land waar de staatloze zijn gewone verblijfplaats had. Zie ook C1/4.2.4.

Toetsen aan het landgebonden asielbeleid voor Iran

Wanneer betrokkene (op grond van het bovenstaande) staatloos is, dient te worden gezien of sprake is van vervolging in het land waar betrokkene zijn gewone verblijfplaats had. In het geval betrokkene sinds zijn deportatie van de jaren '70/'80 tot aan zijn vertrek in Iran heeft verbleven, zal Iran in beginsel aangemerkt dienen te worden als het land waar betrokkene zijn gewone verblijfplaats had. In dat geval dient te worden gezien of er sprake is van een van de gronden van artikel 29 Vreemdelingenwet tegen de achtergrond van het landgebonden asielbeleid voor Iran.

Natuurlijk dient in het geval dat is geconcludeerd dat betrokkene de Iraanse nationaliteit heeft eveneens getoetst te worden aan het landgebonden asielbeleid voor Iran.

De inhoudelijke toets

De situatie van Iraakse Fayli-Koerden en Irakezen van Iraanse afkomst in Iran is blijkens het ambtsbericht zorgwekkend. De situatie is echter niet zodanig dat reeds op voorhand moet worden aangenomen dat sprake is van een dusdanige discriminatie of achterstelling dat het leven daardoor onhoudbaar is.

Van vervolging is sprake indien de beperkingen die door de Iraanse autoriteiten zijn opgelegd het leven van betrokkene onhoudbaar maken (zie C1/4.2.5). Daarbij is bijvoorbeeld het enkele niet kunnen verkrijgen van een werkvergunning onvoldoende om tot die conclusie te komen. Uit het relaas dient daartoe te blijken van een systematische tegenwerking/discriminatie van de Iraanse autoriteiten die leidt tot de conclusie dat het leven onhoudbaar is.

Wanneer geconcludeerd wordt dat sprake is van vervolging in Iran wordt, behoudens contra-indicaties, een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd verleend op grond van artikel 29, eerste lid, onder a, Vreemdelingenwet.

Indien niet kan worden geconcludeerd dat sprake is van vervolging en er ook geen andere gronden van artikel 29 Vreemdelingenwet van toepassing zijn, wordt de aanvraag afgewezen.

Toetsen aan het landgebonden asielbeleid voor Irak

Op grond van het bovenstaande zal ten aanzien van een gedeporteerde niet snel aangenomen kunnen worden dat hij de Iraakse nationaliteit heeft. Er is echter een groep waarbij dit wel het geval is; namelijk de groep die zelf aangeeft de Iraakse nationaliteit nimmer te hebben verloren (en waarvan bij de deportatie de nationaliteitsdocumenten niet zijn ingenomen; het enkele verlopen van deze documenten is geen grond om aan te nemen dat daarmee de de facto nationaliteit is vervallen). In die gevallen zal dan ook moeten worden getoetst aan het landgebonden asielbeleid voor Irak zoals beschreven in dit hoofdstuk. Dit geldt eveneens wanneer een staatloze vreemdeling na het langdurig verblijf in Iran, voor het vertrek naar Nederland, enige tijd in (Noord) Irak heeft verbleven. In dat geval worden zowel Iran als Irak aangemerkt als land van het gewone verblijf en dient naast een toetsing aan het landgebonden asielbeleid voor Iran tevens te worden getoetst aan het landgebonden asielbeleid voor Irak.

Wanneer er in het geval van staatlozen twee landen als land van gewoon verblijf worden aangemerkt, vindt de toetsing overeenkomstig plaats aan de situatie waarin een vreemdeling twee nationaliteiten

heeft. Derhalve zal slechts geoordeeld worden dat de staatloze bescherming nodig heeft indien er in beide landen van gewoon verblijf sprake is van een gegronde vrees voor vervolging. Indien de vrees zich beperkt tot één land wordt aangenomen dat de vreemdeling de bescherming van het tweede land van gewoon verblijf kan invoeren.

De inhoudelijke toets

Het enkele feit dat betrokkene in de jaren '70 of begin jaren '80 is gedeporteerd, is onvoldoende reden om op dit moment een gegronde vrees voor vervolging aan te nemen. Asielaanvragen van staatloze personen, geboren in Centraal-Irak van wie de plaats van het gewoon verblijf is gelegen in Irak en Iran zullen niet onder het beleid van categoriale bescherming vallen aangezien zij geacht worden de bescherming in te kunnen roepen van Iran.

7. Procedurele aspecten

Het gestelde in C3/10 tot en met C3/16 is van toepassing. Het onderzoek met betrekking tot gestelde feiten dient te worden opgestart bij het Gemeenschappelijk Centrum Kennis, Advies en Ontwikkeling van de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Dit is ook van toepassing indien het onderzoek wordt verricht door derden, zoals het ministerie van Buitenlandse Zaken. Een uitzondering hierop vormt het leeftijdsonderzoek in het kader van het beleid inzake alleenstaande minderjarige vreemdelingen, zie C5/24.

8. Terugkeer en uitzetting

8.1 Vertrekmoratorium

Ten aanzien van asielzoekers uit Irak geldt niet langer een besluit in de zin van artikel 45, vierde lid, Vreemdelingenwet.

8.2 Terug- en overnameovereenkomsten

Met Irak is geen overeenkomst gesloten met betrekking tot de terugname van eigen onderdanen.'

Artikel II

Dit besluit zal (met de toelichting) in de Staatscourant worden geplaatst en treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het is geplaatst.

Rijswijk, 13 juli 2004.

*De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens deze,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
P.W.A. Veld.*

Toelichting bij wijziging 2004/44

Het hoofdstuk 'Het asielbeleid ten aanzien van Irak' is opgesteld naar aanleiding van een ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken van 3 juni 2004.

Dit ambtsbericht heeft beleidsconsequenties, die zijn beschreven in dit hoofdstuk. Bij brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 29 juni 2004 heeft de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie besloten tot het beëindigen van de moratoria voor asielzoekers afkomstig uit Centraal-Irak onder voortzetting van het categoriaal beschermingsbeleid voor deze personen. Het beleid voor asielzoekers afkomstig uit Noord-Irak blijft ongewijzigd.

*De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens deze,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
P.W.A. Veld.*